

Checklista – Arbetsmiljöronnd, laborativ verksamhet

Arbetsmiljösrond/skyddsronnd är en viktig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Denna checklista kan användas som hjälpmedel för att undersöka den fysiska arbetsmiljön i laborativ verksamhet. Listan innehåller vanligt förekommande arbetsmiljöfaktorer och utgår ifrån Arbetsmiljöverkets krav på den fysiska arbetsmiljön samt säkerhetskrav reglerade av andra myndigheter. Utifrån den aktuella verksamheten kan punkter hoppas över eller läggas till i checklistan.

Arbetsmiljöronnden genomförs enligt Stockholms universitets rutin för arbetsmiljöronnd. Dokumentationen görs i separat mall för protokoll. Åtgärder som inte kan genomföras på en gång tas vidare och förs in i institutionens/motsvarande handlingsplan för arbetsmiljöarbete.

För kompletterande checklista för allmän arbetsmiljöronnd och brandskyddskontroll används separat checklista.

Allmänt

- Nödskyltar är väl synliga.
- Utrymningsvägar är fria.
- Branddörrar få aldrig ställas upp med kil.

- Golvytor är hela, fria och kan städas lätt.
- Inga skarvsladdar eller grendosor liggandes på golven.
- Ingen snubbelrisk i övrigt.

- Bordsytor är generellt städade och ordnade.
- Inga kaffekoppar eller annat såsom godis, snus etc. i labb.
- Inga tunga saker på hyllorna ovanför bänk eller högt upp.
- Inga onödiga tomkartonger eller annat brännbart material på skåp eller hyllor.

- Nödduschar ska kontrolleras återkommande, gärna 2 ggr per år.
- Ögonduschar ska kontrolleras återkommande, gärna varje vecka.
- Engångsögonskölj inom bäst-före-datum.
- Finns ögondusch/ögonskölj i omedelbar närhet vid behov?
- Plåster och förband finns.

Brandfarlig vara

- Finns skyltning för brandfarlig vara eller gasflaska vid dörr intill labb/förråd?
- Extra bra med information om vilken sorts gas och mängd.

Brandfarliga vätskor

- Max 50 L brandfarlig vara per brandcell (kontrollera i KLARA) varav 10 L tillåtet fritt i labb.
- Förvaras som i ventilerade skåp, allra helst i brandklassade ventilerade skåp (EI90).
- Gärna inte brandfarliga vätskor uppställda på hyllor eller bänkar fritt i labb (max 10 L).
- Ej samförvaring av brandfarliga vätskor med brandfarlig gas, syror, eller oxiderande ämnen.
- Använd sprutflaskor och ej sprayflaskor vid desinficering av ytor.
- Fåtalet sprutflaskor kan förvaras fritt på labb men helst i ventilerade skåp eller dragskåp.
- Perklorsyra får endast hanteras i specialdragskåp med korta, lodräta och spolbara plastkanaler och ett separat frånluftssystem utan fläktmotor i luftströmmen (undantaget små mängder utan risk för avdunstning).

Fasta brandfarliga ämnen

- Ammoniumnitrat (varor innehållande >80 %) förvaras avskilt från syror, (hypo)kloriter/-ater/-ider, permanganater, svavel, koppar/salter.

Gas

- SU:s nödrutin uppsatt synlig.

Gasledningar

- Märkning med innehåll, farosymbol och riktning.
- Genomföringar i vägg eller skåp ska vara tätade.

Gasflaskor

- Ska vara förankrade med kedja för att inte välta.
- Max 5 L brandfarlig gas per brandcell eller separat brandklassat förvaringsutrymme för gaser.
- Brandfarlig-gas-flaskor i brandklassat skåp.

Gasuttag

- Närmaste zonen (ca 0,5 m) omkring uttagspost för brandfarlig gas ska vara fri från tändkällor eller icke-EX-klassad utrustning.

Kemikalier

- Alla kemikalier som används måste ha CLP-märkning.
- Skåp ska skyltas med CLP-symboler baserat på huvudsakliga innehåll. Två-tre symboler räcker: Explosiv-Brandfarlig-Oxiderande-Frätande-Gift-hälssofarlig (miljöfarlig-hälsovådlig).
- Egna blandningar måste märkas med namn, innehåll, datum samt eventuellt faropiktogram och varningstext.
- Gifter (akut toxiska; dödskallesymbol) i låsta skåp.
- Sortera kemikalier i egenskaper (faro-separerat) hellre än i bokstavsordning; mindre risk att ta fel av misstag.

- Syror och baser ej över bröst-höjd.
- Syror och baser var för sig.
- Syror nedanför övriga kemikalier.
- Brandfarliga varor, syror, baser och miljöfarliga vätskor i spilltråg.
- Väteperoxid (varor innehållande => 20 %) förvaras avskilt från baser, metaller och organiskt material.
- Peroxidbildande kemikalier ska rutinmässigt kontrolleras med peroxidtest.

Dragskåp

- Spillkant till avloppet krav vid användande av miljöfarliga ämnen, finns inte spillkant anslå ”förbud mot användande av miljöfarliga ämnen” (farosymbol dödafisken).
- Ställ vätskebehållare i spilltråg vid behov.
- Finns elförregling? Om inte, så får inte brandfarlig vara användas i dessa.
- Dragskåp ska vara fri från onödig utrustning för att fungera effektivt och vara säker vid användning.

Kyl/frys

- Frysar är avfrostade.
- Kylar/frysar städas bakom och är fria från damm.
- Ingen förvaring av lådor etc. direkt ovanpå kyl/frys.
- Brandfarliga varor endast får förvaras i gnistfria eller EX-klassade kyl/frys.

Joniserande strålning

- Skyltning av lokaler/förvaringsskåp/dragkåp där strålkällor inkl. artificiell strålning såsom laser finns och används.
- Finns korrekt skyddsglasögon till hands för arbete med laser?
- Finns varningslampa ”laserljus på” utanför lokalen (ej krav)?

Elektromagnetism

- Finns nödstopp i anslutning till lokalen?

Avfall

- Labbglas av borosilikat (helt eller trasigt), pipetter och pipettspetsar sorteras som stickande/skärande i gula riskavfallslådor.
- Tomma behållare sköljs ur eller avdunstar för att sorteras som returglas.
- Kanyler måste slängas i speciella avfallskärl med litet lock.
- Torr Kemi kontaminerat i pappkartong/svart plastpåse.
- Sortering av avfallsfraktioner görs enl. rutin

Generell arbetsmiljö (se även Checklista – Arbetsmiljöromd, allmän/kontor)

- Ergonomi och belastning.
- Ljus, ventilation och buller.
- Säkra arbetsflöden och transporter.